

01-06-2022

Nro

Pvm

19.5.2022

HANKE	Kuorekosken ennallistaminen ja kalataloudellinen kunnostus		Dnro
KIINTEISTÖ	Kunta Heinola	Kylä Paaso	Rnro 111-410-1-378
	Tila PAASO		
KIINTEISTÖN OMISTAJA(T)	Nimi ja osoite [REDACTED]		Puhelin
HAKIJA	Pohjois-Savon ELY-keskus, Järvi-Suomen kalatalouspalvelut, [REDACTED]		
	Osoite Jääkärintie 14, 50101 Mikkeli		Puhelin [REDACTED]

SOPIMUSEHDOT

1. Hakijan oikeudet	Pohjois-Savon ELY-keskuksella on oikeus aluehallintoviraston lainvoimaisen luvan saatuaan rakentaa ja tehdä ”KUOREKOSKEN ENNALLISTAMISEN JA KALATALOUDELLISEN KUNNOSTUKSEN” mukaiset toimenpiteet: - rakentaa Kuorekosken niskalle luonnonkivistä pohjakynnyksen, madaltaa nykyistä patoa uoman keskeltä ja toteuttaa muut toimenpiteet suunnitelman mukaisesti. Kuorekosken ennallistaminen ja kalataloudellinen kunnostus Maveplanin 10.2.2020 suunnitelman mukaisesti ja aluehallintoviraston päätöksen edellyttämällä tavalla. - [REDACTED] antaa suostumuksen, että aluehallintovirasto rauettaa padosta annettavat määräykset, Mikkelin läänin kuvernöörin 21.8.1906 antaman ja Keisarikunnan Suomen senaatin 18.5.1907 antamalla päätöksellä muutetut määräykset.
---------------------	---

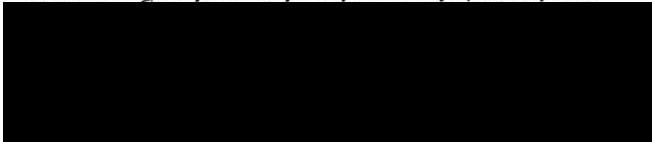
2. Korvaukset	Padon- ja maanomistajalle ei makseta korvauksia.
3. Sopimuksen siirtovelvollisuus ja -oikeus	Jos kiinteistön omistaja myy tai muuten luovuttaa kyseessä olevan kiinteistön tai sen osan sivulliselle, sitoutuu kiinteistön omistaja kauppakirjaan tai muuhun luovutussopimukseen sisällyttämään kiinteistön uutta omistajaa velvoittavan ehdon tämän sopimuksen voimassa pysymisestä.
4. Muut sopimusehdot	Työmaan aikaisesta liikkumisesta ja työmaateistä sovitaan erikseen ennen kunnostustyön alkamista.
5. Voimaantulo ja raukeaminen	Tämä sopimus tulee voimaan heti, kun kumpikin osapuoli on sen allekirjoittanut.

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansanaista kappaletta, yksi kiinteistön omistajalle ja yksi hakijalle.

Paikka ja aika

Leppävirta 25.5..2022

Kiinteistön omistajan allekirjoitus ja selvennys painokirjaimin

Pohjois-Savon ELY-keskuksen puolesta

Hakijan allekirjoitus ja selvennys painokirjaimin

LIITTEET

☐ liitekartta

Jäljennös

N:o 40/Ym I/78

268.Hv.77

1
I t ä - S u o m e n v e s i o i -
k e u d e n päätös [REDACTED]
hakemukseen, jossa on pyydetty lupaa
Paasonkosken padon uusimiseen ja muut-
tamiseen sekä väylän perkaamiseen padon
ala- ja yläpuolella, Heinolan maalais-
kunnassa, sekä oikeutta saada aloittaa
rakentamistyöt jo ennen lupapäätöksen
lainvoimaiseksi tulemista. Annettu Kuor-
piossa toukokuun 11 päivänä 1978.

Hakija on vesioikeuteen 26.10.1977 toimitetussa, sittem-
min täydennetyssä hakemuksessa pyytänyt lupaa Keskisen ja
Ala-Räävelin järvien välillä sijaitsevassa Paason- eli Kuor-
rekoskessa olevan padon uusimiseen ja muuttamiseen sekä väy-
län perkaamiseen padon ala- ja yläpuolella, Heinolan maa-
laiskunnassa, sekä oikeutta saada aloittaa rakentamistyöt
jo ennen lupapäätöksen lainvoimaiseksi tulemista. Hakija
omisti Heinolan maalaiskunnan Paason kylässä olevan Paason
tilan [REDACTED], johon Paasonkosken vesialue ja myllylai-
tos patoineen kuului. Padosta oli viimeksi annettu määräyk-
siä Mikkelin läänin Kuvernöörin 21.8.1906 tekemässä päätök-
sessä, jota Keisarillinen Suomen Senaatti oli 18.5.1907 an-
tamallaan päätöksellä muuttanut. Padon huonon kunnon vuoksi
oli Keskisen järven vedenpinta vaarassa laskea liian alas.
Korjaushankkeen tarkoituksena oli padon tiivistäminen, puu-
osien uusiminen, luukkujen muuttaminen helposti käytettä-
viksi sekä purkautumiskyvyn parantaminen vähäisin perkauksi.
Paasonkoski oli ikimuistoisista ajoista lähtien ollut sul-
jettuna, eikä siinä ollut harjoitettu vesiliikennettä. Ve-
sistössä oli uitettu viimeksi vuonna 1974. Paasonkoskessa

Maksuitta

oli voimassa Mikkelin lääninhallituksen 17.5.1957 antamalla päätöksellä vahvistama uittosääntö (Risti - Räävelinjärveen ja siitä Paasonkosken kautta Ala-Räävelinjärveen laskevan vesistön uittosääntö). Uittosäännön 14 §:ssä oli määrätty muun muassa, että uittoväylän kuntoonpanija voi rakentaa Paasonkoskeen uittoruuhien.

Hakemus on vesilain 16 luvun 6,7 ja 8 §:n mukaisesti annettu kuuluttamalla tiedoksi niille, joiden oikeutta tai etua asia saattoi koskea, tilaisuuden varaamiseksi muistutusten ja vaatimusten tekemiseen hakemuksen johdosta. Muistutukset ja vaatimukset tuli puhevallan menettämisen uhalla tehdä vesioikeudelle viimeistään 25.1.1978.

Muistutuksia ovat vesioikeudelle tehneet 1) Mikkelin vesipiirin vesitoimisto ja 2) metsähallitus. Muistutuksissa on esitetty seuraavaa:

1) Vesitoimisto on lausunut, että ruoppaus voitiin suorittaa suunnitelman mukaisesti, mutta veden juoksutusta ruopatun uoman kautta tuli välttää ennen mahdollisen uuden vesilaitoksen käyttöönottoa, koska veden virtaussuunta oli kosken alapuolella olevan Paason sillan maatukia vastaan ja saattoi aiheuttaa sortumisvaaraa sillan maatuissa. Vesitoimisto on lausunut, että juoksutus tuli hoitaa nykyisin, kun vesilaitos ei ollut käytössä, padon vasemmassa reunassa olevien setti- ja luokkuaukon kautta sekä tulva-aikana lisäksi padon keskellä olevan neula-aukon kautta, jolloin virtaus säilyi nykyisessä luonnonuomassa. Työn aloittamisesta ja valmistumisesta tuli kirjallisesti ilmoittaa vesitoimistolle.

2) Metsähallitus on lausunut, että hakija tuli velvoittaa rakentamaan pato siten, että siihen voitiin tarvittaessa

ök-

en

an

st

paa

än

s-

o

m I/7

liittää uittosäännön mukainen uittoruuhi syöttösuppiloineen, ja luovuttamaan uiton kelvolliseen suorittamiseen tarvittava vesimäärä. Lisäksi hakija tuli velvoittaa sallimaan mahdollisesti uitettavan puutavaran ohjaamiseen valtaväylästä uittoruuhkeen ja siitä edelleen valtaväylään tarvittavien uittajohteiden ja kiinnikkeiden rakentaminen ja pitäminen omistamallaan vesialueella padon ylä- ja alapuolella. Mahdolliseen nippu-uittoon siirtymisen varalta hakija tuli velvoittaa sallimaan nipunsiirtolaitteiden rakentaminen patoon ja vesialueelle.

Hakija on antanut selityksen muistutuksista.

Vesioikeus on tutkinut asian. Suunniteltu ruoppaaminen ja padon rakentaminen hakemuksessa esitetyn suunnitelman mukaiseksi eivät sanottavasti loukkaa yleistä tai yksityistä etua. Ennalta arvioiden ei ruoppaamisesta ja rakentamisesta aiheudu vesilain mukaan korvattavia edunmenetyksiä. Ennalta arvaamattomien edunmenetysten varalta annetaan jäljempänä 3) kohdasta ilmenevät määräykset. Mitä tulee muistutuksiin ja vaatimuksiin, niin vesioikeus 1) katsoo vesitoimiston juoksutuksen järjestämisestä esittämän vaatimuksen aiheettomaksi ja hylkää sen vuoksi siitä tehdyn vaatimuksen, mutta ottaa huomioon vesitoimiston muut vaatimukset ja 2) katsoo, että ruoppaaminen ja padon muuttaminen hakemuksessa esitetyn mukaiseksi eivät vaikeuta uiton toimittamista enempää kuin paikalla ennestään ollut pato ja sen vuoksi sekä ottaen huomioon, että uittajalle uiton toimittamista varten tarpeellisista oikeuksista on tarpeellisessa määrin määrätty uittosäännössä, harkitsee oikeaksi hylätä metsähallituksen vaatimukset osaksi aiheettomina ja osaksi ennenaikaisina. Tämän vuoksi vesioikeus, hyläten aiheettomana hakijan pyynnön saada aloittaa rakentamistyöt jo ennen

lupapäätöksen lainvoimaiseksi tulemista, harkitsee oikeaksi vesilain 2 luvun 3 §:n ja 6 §:n 1 momentin nojalla myöntää

[REDACTED] luvan Keskisen ja Ala-Räävelin järvien välillä sijaitsevassa Paasonkoskessa hakemuksen liitteinä olevista piirustuksesta N:o 388-4 A ilmenevään väylään ruoppaamiseen ja piirustuksesta N:o 388-3 A ilmenevään padon rakentamiseen Heinolan maalaiskunnassa siten, että

- padossa on ylävirran puolelta katsottuna vasemmalta lukien seuraavat aukot:

Aukon leveys	Kynnyksen korkeus
1,6 m	NN + 80,64 m
1,6 m	NN + 80,64 m
4,2 m	NN + 80,64 m
5,0 m	NN + 79,30 m

- ruoppattavan väylän pohjan korkeus padon ylä- ja alapuolella on NN + 79,00 m.

Muut määräykset:

- 1) Rakentaminen on niin järjestettävä, ettei yläpuolisessa vesistössä aiheudu liikaa padotusta rakennustyön aikana.
- 2) Ruoppausmassat on sijoitettava luvan saajan omistamalle maa-alueelle. Korjaustyön valmistuttua on rakennustelineet ja -jätteet huolellisesti poistettava vesistön pohjaa myöten. Viimeistelytyöissä on maisemanhoidolliset näkökohdat otettava riittävästi huomioon.

3) Mikäli tässä päätöksessä tarkoitettua toimenpiteitä aiheutuu vahingollinen seuraus, jota nyt ei ole edellytetty, voi edunmenetyksen kärsinyt tai yleisen edun vaatiessa asianomainen viranomainen saattaa asian vesilain 2 luvun 27 §:n 2 momentissa säädetyssä ajassa lupapäätöksen lainvoiman estämättä vesioikeuden käsiteltäväksi siinä järjestyksessä

kuin hakemusasioista on vesilaissa säädetty.

4) Korkeudet määrätään geodeettisen laitoksen tarkkavaa-
itustasosta NN. Kiintopiste sijaitsee välittömästi padon
yläpuolella ja sen korkeus on NN + 82,43 m.

5) Rakennustyön aloittamisesta on ennakolta kirjallisesti
ilmoitettava Mikkelin vesipiirin vesitoimistolle.

6) Rakennustyö on tehtävä 5 vuoden kuluessa siitä, kun
tämä päätös on saanut lainvoiman. Työn valmistumisesta on
ilmoitettava kirjallisesti vesioikeudelle ja Mikkelin vesi-
piirin vesitoimistolle 60 päivän kuluessa valmistumisajan-
kohdasta.

Tällä päätöksellä kumotaan Mikkelin läänin Kuvernöörin
21.8.1906 antamassa, Keisarillisen Suomen Senaatin 18.5.
1907 antamalla päätöksellä muuttamassa päätöksessä Paason-
kosken padosta annetut määräykset.

Tällä päätöksellä ei myönnetä luvan saajalle parempaa oi-
keutta rakentamisessa tarvittavaan alueeseen kuin mikä hä-
nellä muutoin on.

Muutosta tähän päätökseen saadaan hakea Korkeimmalta hallinto-oikeudelta valituskirjelmällä, joka, valittajan itsensä allekirjoittamana tai muussa tapauksessa varustettuna asiakirjan laatijan nimikirjoituksella sekä ilmoituksin hänen ammatistaan ja kotipaikastaan, ja sen liitteet sekä valituksenalainen päätös, ensiksi mainitut kaksin kappalein, on valittajan itsensä tai valtuuttamansa asiamiehen taikka laillisen edustajan välityksellä annettava Itä-Suomen vesioikeuden kirjastajankonttoriin viimeistään ennen kello 12 kuuden-tenekymmenentenä (60) päivänä siitä, kun tämä päätös on annettu, saottua päivää mukaan lukematta eli siis viimeistään maanantaina, heinäkuun kymmenentenä (10) päivänä 1978.

Valittaja tai hänen asiamiehensä, joka näyttää valtuutuksen taikka toimeksiannon nojalla olevansa oikeutettu toimimaan valittajan puolesta, saa myöskin lähettää valitusasiakirjat omalla vastuullaan vesioikeudelle maksettuna postilähetyksenä tai lähetin välityksellä. Jos valituskirjat lähetetään postitse, ne on annettava postiin niin ajoissa, että ne ehtivät saapua perille määräpäivänä ennen virkautuksen päättymistä.

Jos asianosainen ei edellä sanotuin tavoin aja perille muutoksenhakemustaan eikä näytä laillista estettä, taikka jos hän on laiminlyönyt toimittaa vesioikeuteen valituksenalaisen päätöksen joko aluperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä eikä toinenkaan ole sitä toimittanut, on puhevalta päätöstä vastaan menetetty.

vesioikeuden puolesta:

Vesioikeustuomari Eero Ahola
Eero Ahola

vesioikeuden sihteeri Esa Meriluoto

Jäljennöksen oikeaksi

Kuorekosken vesivoiman omistus- ja käyttöoikeus.

Allekirjoittaneelta on pyydetty lausuntoa siitä minkälainen oikeus Paason tilan vesilaitoksella on Kuorekosken eli Paasonkosken vesivoimaan.

Käytettävissäni olleiden asiakirjojen ja suorittamani tutkimuksen perusteella esitän käsityksenäni asiasta seuraavaa.

Keskeisenä oikeudellisena kysymyksenä asiassa näyttää olevan kysymys, onko Kuorekosken katsottava kuuluvan puoleksi Paason talolle ja puoleksi Imjärven jakokunnalle, vai onko olemassa erityinen oikeusperuste, joka osottaa Paason yksinäistilalla olevan laajemman vesivoimaan kohdistuvan oikeuden.

Asiakirjat osoittavat, että Paason allodisäterin omistajalla on ikimuistoisilta ajoilta lähtien ollut vesilaitos Kuorekoskessa. Niinpä jo vuonna 1777 huhtikuun 15 päivänä annetulla päätöksellä sai tilan silloinen omistaja Carl von Essen luvan rakentaa uuden sahamyllyn aikaisemmin palaneen tilalle. Luvan myöntämistä edeltäneessä kihlakunnanoikeuden katselmuksessa v. 1776 todettiin, että Paason kartanon omistajat ovat jo ylimuistoisesta ajasta alkaen yksin käyttäneet Kuorekosken vesivoimaa.

Tilaan kuuluneet saha- ja myllylaitos pantiin verolle 19.5. 1787 ja verollepano vahvistettiin Kamarikollegion päätöksellä 2.9. 1795. Myös vuoden 1875 maakirjassa on merkintä, että Paason yksinäistalo omistaa kolmella kiviparilla käyvän myllyn Kuorekoskessa ja et-

tä myllyn vero on vahvistettu Kamarikollegion kirjeellä 22 päiväältä syyskuuta 1795.

Muilla Paason kylän taloilla ei ole ollut osuutta Kuorekosken vesilaitokseen. Maakirjan mukaan oli Paloniemen talolla kahdella kiviparilla käypä mylly Uittikoskessa, jonka myllyn vero oli vahvistettu 19.2.1799.

Paason tilaan ja siihen kuuluvaan vesilaitokseen sai luutnantti von Essen kiinnekirjan 11 päivänä maaliskuuta 1815. Kun Paason yksinäistaloon kuuluvalla vesilaitoksella oli vanhastaan oikeus sulkea vesistö yli kosken rakennetulla padolla ja käyttää kosken koko vesivoimaa, on kyseisellä kiinnekirjalla Paason talo saanut omistus- ja hallintaoikeuden Kuorekoskeen.

Valtaväylän aukipitoa koskeva määräys oli olemassa jo vanhoissa rakentamista koskevissa säännöksissä yleismääräyksenä, josta kuitenkin sallittiin poiketa määrätyissä tapauksissa. Pienemmissä vesistöissä sallittiin vesilaitoksen sulkea valtaväylä ja käyttää kosken koko vesivoimaa. Tämän, Rak.kaaren 18 luvun 7 §:n 2 mom:ssa olleen, säännöksen nojalla on Paason vesilaitokselle myönnetty oikeus Kuorekosken koko vesivoimaan. Kyseinen lain säännös kuului seuraavasti: " I mindre Wattudrag, ther något angelägit Wärk drifwes, som i sträng torka nödwändigt betarfwar alt wattnet til sin drift, tillåtes i slik händelse ådrans igenstängande hel och hållen."

Paason tilan vesilaitoksen omistus- ja hallintaoikeus Kuorekoskeen on tullut lopullisesti ratkaistuksi myöskin Kymen laamannikunnan laamanninoikeuden tuomiolla 21 päiväältä toukokuuta 1829.

Tässä oikeudenkäynnissä olivat Imjärven kyläläiset vaatineet osallisuutta Kuorekoskeen sekä oikeutta lunastaa osuus Paason tilan vesilaitokseen, mutta molemmat vaatimukset laamanninoikeudessa hylättiin, mikä osoittaa Paason talon omistajan saaneen vakuu-

tetuksi yksinomistusoikeutensa koskeen ja siinä olleeseen vesilaitokseen.

Laamanninoikeuden tuomiosta käy selville, että asian käsittely on tapahtunut oikeudellista tietä. Tuomioon ei ole muutosta haettu, joten se on lainvoimainen. Jakolainsäädännössä on tällaiselle tuomiolle annettu ratkaiseva merkitys kosken tai muun sen kaltaisen tiluksen tai etuuden omistusoikeutta koskevissa asioissa.

Tuomiosta käy ilmi, että Kuorekoski on verollepanossa luetu Paason allodisäteriin kuuluvaksi. Vanhimpina aikoina riitti yksin verollepano osoittamaan omistusoikeuden maakirjaan merkittyyn vesilaitoskiinteistöön. Koska tällaisilla myllykiinteistöillä oli omistusoikeus käyttämäänsä vesivoimaan, koski verotus myös Kuorekoskea ja sen vesivoimaa. Sanonnalla "mylly" ei tarkoitettu vain myllylaitosta, vaan n.s. myllynpaikkaa, joka käsitti pienemmässä vesistössä sellaisen kosken, johon vesimylly voitiin teknillisesti rakentaa. (Kso. Haataja, Vesioikeus I). Vielä ilmenee tuomiosta, että Paason talolla on jo v. 1829 katsottu olleen ylimuistoinen nautinta koskeen, minkä myös on katsottu tuottavan haltijalleen omistusoikeuden esineeseen. Näin ollen on Paason talon puolelta voitu esittää ja näyttää toteen useampia perusteita, joista kukin yksinäänkin muodostaisi riittävän näytön sanotun talon oikeudesta kysymyksessä olevaan Kuorekoskeen.

Toisualta on senaatin päätöksessä 18.5.1907 lausuttu: "koska tilanomistaja Schildt ei ole kuvernöörinviraston valituksenalaisella päätöksellä saanut oikeutta käyttää enempää kuin hänelle kuuluvan yhden kolmannesosan Kuorekosken vesivoimaa" = =, mikä voi aiheuttaa aihetta sellaiselle otaksumiselle, että Paason talon omistajalle ei kuuluisi muuta kuin kolmannes kosken vesivoimasta.

Senaatin päätöksestä käy ilmi, että asiaa on alusta alkaen käsitelty hallinnollisessa järjestyksessä. Virkamies, joka on suorittanut teknillisen katselmuksen, on lausunut käsityksensä, että

rannan omistajalle kuuluisi oikeus kolmannekseen alasjuoksevista vesimäärästä, ja tehnyt ehdotuksensa padon rakentamista varten läh-
 tien siltä pohjalta, että kolmannes vesimäärästä tulee käytetyksi
 voiman kehittämiseen vesilaitoksia varten, jostavastoin 2/3 - osaa
 jää vapaasti virtaamaan. Vanhoissa vesilaitoksen rakentamista koske-
 vissa katselmuksissa määrättiin yleensä laitoksen käyttöön vain se
 vesimäärä, joka tarvittiin laitokseen suunniteltujen vesipyörrien
 tai vesiturpiinien pyörittämiseen. Näin määräytyi tosiasias-
 rekoskenkin vesilaitoksessa käytettävä vesimäärä, sillä patoamis-
suunnitelman tekijä itse mainitsee Paason talolle kuuluvan iki-
muistoksen nautinnan kosken koko vesivoimaan. Toimitusinsinöörin
 ehdotuksen on kuvernööri sellaisenaan vahvistanut. Senaatin käsi-
 teltäväksi joutui taten ainoastaan patoamisoikeutta koskeva vali-
 tus, jostavastoin asiassa ei ole esiintynyt riitaa omistusoikeudes-
 ta koskeen tai sen vesivoimaan. Senaatin päätöksessä oleva, edel-
 lä siteerattu maininta on käsiteltävä ainoastaan toteamuksena sii-
 tä, että Paason allodisäterin omistaja tuli kuvernöörin päätöksel-
 lä myönnetyn patoamisoikeuden kautta saamaan tilaisuuden käyttää
 ainoastaan kolmanneksen kosken vesivoimasta, mikä oikeus ei ole
ainakaan suurempi kuin mitä hänelle jo rannan omistajana lain mu-
kaan kuuluu. Päätöksestä ei voida vetää semmoista johtopäätöstä,
 että sen kautta Paason talolta tulisi suljetuksi pois omistusoi-
 keus jäljellejääpään eli 2/3 - osaan koskesta tai sen vesivoimasta
 Imjärven kyläläisten tai muidenkaan hyväksi. Otettakoon vain huo-
 mioon, että VOL 3 §:n mukaan koskessa on kummankin puolen omista-
 jalla - olettaen, että kyseessä on sellainen tapaus, jossa erityi-
 siä perusteita kosken kuulumisesta jollekin tilalle yksityisesti
 ei ole olemassa - yhtäsuuri osa siinä juoksevaan vesimäärään.
 Tämäkin näyttää osoittavan, että senaatin päätöksessä ei ole ollut
 tarkoituksena antaa lausuntoa omistusoikeutta koskevasta asiasta.

Jatkotoimituksiin nähden on huomattava, että ne olivat hallinnollisia toimituksia, joilla ei voitu riistää tai muuttaa tiloilla aikaisemmin olleita erikoisia oikeuksia. Isojakolaissa 17 p:ltä elokuuta 1762 säädettiin 6 §:ssä, että kuin oli kysymys oikeudesta vesilaitokseen tai koskeen tai kalastukseen, niin niihin nähden oli seurattava yleistä lakia, ilman että isojaolla kenenkään oikeutta niihin loukattiin. Sellaisista erityisistä etuuksista kuir malmisuonesta, myllystä, saaresta y.m.s., joka vanhastaan oli kuulunut jollekin yksityiselle talolle kylässä tai siihen kuuluvana verollepantu, säädettiin v:n 1783 isojakoasetuksen 77 §:ssä, että sen tuli isojaossa talolle jäädä. Vastaava säännös oli v:n 1762 isojakoasetuksessa.

Vuoden 1868 asetus vedenjohdoista ja vesilaitoksista, joka oli säätylaki, antoi uudet säännökset vesilaitoksien perustamisesta. Kuitenkaan siinä ei ole mitään säännöstä, joka olisi muuttanut säännöksiä vesialueiden omistuksesta, vaan ne oli edelleen ratkaistava 1734 vuoden lain säännöksien pohjalla.

Kylien välisessä vesipiirirajankäynnissä vesirajat määräävät kylän vesialueen, paitsi mikäli jollakin on vanhan tuomion, ylimuistoisen nautinnan t.m.s. perusteella erityinen oikeus johonkin erityiseen etuuteen, kuten koskeen, myllynpaikkaan t.m.s. Tällaiseen oikeuteen ei isojako ole tehnyt mitään muutosta, yhtä vähän kuin isojakoon perustuva vesipiirirajankäyntikään.

Mitä vesivoiman käyttöoikeuteen tulee toistettakoon vielä, että kuvernöörin lupapäätöksessä on määriteltä ainoastaan, miten Kuorekosken vesilaitoksen saa rakentaa sekä mitä vesimäärää ja putouskorkeutta suunnitellussa laitoksessa tulee käyttää. Jos Kuorekosken vesilaitosta tahdotaan laajentaa ja käyttää suurempaa vesivoimaa, edellyttää se vain uutta rakentamislupaa.

Edellä mainittujen oikeusperusteiden nojalla tullaan siihen

tulokseen, että Kuorekoski on kuulunut ja edelleen kuuluu Paason talon vesilaitokseen tai sen omistajalle.

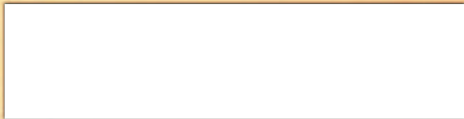
Helsingissä maaliskuun 31 päivänä 1964.

A. J. Suvanne

varatuomari

Jäljennöksen oikeaksi todistavat:

Helsingissä, huhtikuun 8 päivänä 1964.

LAHDEN MUSEOT

Pohjois-Savon ely-keskus
Kalatalousyksikkö

Lahti 5.12.2017

Asia: Kalaporras ja kalatie, Kuorekoski, Heinola

Viite: Lausuntopyyntöne 18.8.2017

Pohjois-Savon ely-keskus on pyytänyt Lahden kaupunginmuseolta/Päijät-Hämeen maakuntamuseolta lausuntoa hankkeesta, joka koskee kalaportaan ja mahdollisen kalatien rakentamista Heinolan Kuorekoskeen (Paasonkoskeen). Ely-keskus ja maakuntamuseo tekivät paikalle yhteisen katselmuksen 12.10.2017, minkä yhteydessä museolle luovutettiin sittemmin hylätty hankesuunnitelma, josta kuitenkin käy ilmi Kuorekosken patoamisen ja lähialueen rakentamisen historia. Katselmuksessa tarkasteltiin kalaportaan rakentamisen erilaisia seurannaisvaihtoehtoja.

Kuorekoskessa on tällä hetkellä jäljellä enää neljä betonista silta-arkkua, joiden välistä vesi virtaa. Kaikki muut patorakenteet ovat kadonneet. Pato on alun perin rakennettu jo 1700-luvulla, mutta nykyiset betoniset rakenteet ovat peräisin 1900-luvun alusta. Maastokatselmuksessa puhutun mukaan tarkoitus on madaltaa joko yhtä tai useampaa pato-aukkoa sekä tuoda kiviä kosken alle, jolloin putouskorkeus saadaan laskettua sellaiseksi, että kalat voivat nousta koskessa. Pato ja Kuorekoski rajautuu maakunnallisesti arvokkaaseen Heinolan Paason kulttuurimaisemaan, jonka vanhin historiallisen ajan asutus periytyy 1500-luvulta. Nykyinen rakennuskanta on nuorempaa, mutta maisema on muutoin säilynyt.

Pyydettyinä lausuntonaan Päijät-Hämeen maakuntamuseon tutkimus- ja kulttuuriympäristöyksikkö/arkeologia toteaa, että nykyinen patorakennelma ei ole muinaismuistolain (295/1963) suojaama kiinteä muinaisjäännös eikä esitetylle kalaportaan rakentamiselle ole estettä. Mikäli hankkeeseen liitetään aiemman suunnitelman tapainen kalatien rakentaminen, jolloin veden virtausuraa muutetaan tai kalaportaan rakentaminen itsessään muuttaa vesialueen rantoja joko vedenpinnan nousun tai laskun myötä oleellisesti nykyisestä, on hankkeesta pyydettävä vielä uusi lausunto maakuntamuseolta, jolloin tarkasteluun otetaan myös hankkeen vaikutukset rakennettuun kulttuuriympäristöön.

Lahden kaupunginmuseo/Päijät-Hämeen maakuntamuseo

vs. museonjohtaja

Tutkimuspäällikkö

Tiedoksi:

Lahden kaupunki
Sivistystoimiala
Lahden museot

Käyntiosoite toimisto
Saimaankatu 11,4krs
15110 LAHTI

Postiosoite
PL 113
15111 LAHTI

Puhelin
03-81411
Y-tunnus
01496693

Sähköposti ja kotisivut
etunimi.sukunimi@lahti.fi
www.lahdenmuseot.fi

07.10.2022

Hakemuksen tiedot/ Uppgifter om ansökningar

Hakija/Sökanden	Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Asia/Ärende	Kuorekosken padon osittainen purkaminen, pohjapadon rakentaminen ja kalataloudellinen kunnostus, Heinola
Kunta/Kommun	Heinola
Vireilletulopvm/ Inträde av anhängighet	07.10.2022
Diaarinumero/Diarienummer	ESAVI/38072/2022